

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Dumineca, F6ia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/3 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6° cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 67.

Brasiovu 7 Septembre 26 Augustu

1872.

Dimitrie Bolintinéu,

ilustrulu poetu alu Romanimeii, geniulu, care solvi in totu decursulu vietii sale totu tributulu geniului seu spre innaltia-rea gloriei natiunii romane prin literatura si poesia, marele poetu si scriitoriu publicisticu, care atatu in exiliulu dela 1848, catu si pana la trist'a agonia a doveditu Europii prin fetulu ingeniului seu, ca romanulu e demnulu descendente alu strabuniloru sei, cantandui faptele gloriose si aspiratiunile divine, demne de imbraciosiarea natiuniloru sorori din occidente; a carui voce incantã tôte semintiele latine, la cari a ajunsu traducerea lyrei lui, ér' romanii din tôte anghiurile lu leganara in camerele animei loru, Amiculu a totu romanulu si fermecatoriulu prosperitatii lui, a repansatu in Domnulu in **21 Augustu** a. c. in ospitiulu dela Pantelimonu, immormentanduse in satulu nascerii sale Bolintinu-din-vale prin rudeniele sale, fora picu de pompa?! care inse o reclama tóta natiunea dela statulu romanu, cá unu tributulu veneratiunei museloru romane, caroru -si a sacrificatu viati'a!

Mortale quidquid habuit hic deposit.
Vir immortalitate dignissimus! Leniter ossa cubent!

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 6 Sept. 1872.

Tocm'a primimu cuprinsulu Cuv. de tronu, cu care deschise Maiest. Sa in 4 Sept. diet'a din Pest'a: Dupa introducere dice:

Problem'a dietei presente e a continuã pe bazea institutiuniloru constitutionalu regularea intregi organizatiuni a statului intr'unu modu coresponditoriu intereseloru nationali si pretensiunii tempului, inse totudeodata prin puneri la cale legali si investitiuni scopului coresponditorie a inaintã in tóta directiunea desvoltarea ulterioare spirituale si materiale a intereseloru nationali. La acésta pelunga activitate consecinte e de lipsa, cá cas'a deputatiloru, subpastrandu libertatea consultariloru, se -si implinesca regulatu si neimpedecatu chiamarea sa.

Organizatiunea casei de susu trebuie se se modifice dupa cerintiele tempului, rezervandu folósele, care le da ea pentru securitatea in contra precipitarii.

Miscarile electorali aratara de nou, catu de necessaria e indreptarea scaderiloru legii de alegere

din 1848. — Privitoriu la ramurii administratiunii dice: Municipiale trebuie se se puna in posesiune, a ingriji de sene pentru spesele sale administrative. La organizatiunea judecatorésca trebuie delaturate pedecelile, ce se opunu unei procederi judecatorési neamanate si segura. Apromite proiepte despre procedur'a civile si penale si unu codice penale. Privitoriu la libertatea de pressa, trebuie se se suplinesca scaderile aflate pana acum in partea formale si materiale a legii de pressa. Vorbesce despre necessitatea desvoltarii ulterioare a instructiunii prin fipsarea sistemii invatiamentului mediu si superioare. Proiectele de legi pentru universitatea dela Clusiu si pentru Ludoviceu (institutulu de crescerea oficiariloru) se voru propune dietei. Lege montanistica si comerciale, pentru securitatea intereseloru industriei prin regularea cercularii baniloru. Retiéu'a caliloru ferate se va complini si in directiunea ostica si sudica, aflanduse oferte fara garantia de interese. Darea publica se se impartie proportionatu, catu e mai cu potintia, asiedanduse pe o base drépta. — Proiecte de legi se se faca pentru incungiuarea dauneloru prin exundari. Prin provincialisarea regimenteloru croate immultirea numerului deputatiloru croati in dieta comuna e neaperata.

Diet'a Croatiei a exmisu un'a deputatiune regnicolaria si s'a rogatu de revisiunea Art. 30 din 1868 (despre inarticularea conventiunii intre Ungari'a si Croati'a pentru deciderea cestiuniloru de dreptu de statu) Ungari'a inca se exmita un'a atare. Dupa finirea provincialisarii confinaloru militari se voru propune articularele de legi despre impartirea loru teritoriale si reprezentarea in dieta si altele. Si aratandu-si multumirea cu relatiunile amicabile castra poterile externe, cari devenira totu mai amice, dechiara diet'a de deschisa.

Dupa deschiderea dietei Maiest. Sa imp. calatori la Berlinu. In Bodenbach fú intempinatu de regele Saxoniei.

Alte telegrame: Un'a scrisoria de mana a imp. castra presiedintii Senatului imp. din 4 Sept. face acestor'a cunoscutu, ca delegatiunile se conchiamu pe 16 Sept. in Pest'a.

Dela Berlinu 5 Sept. Imperatulu Rusiei Alexandru, cu m. principe de coróna si m. principe Vladimiru sosira adi si fura intempinati de imper. Vilhelmu, princ. de coróna, princ. regesci, si toti principii germani si Bismark la gara cu imnu rusescu. Ambii imperati procesera prin stratele decorate la palatu.

Limb'a romana in statu.

(—) IV. Inainte de a ne dá parerea asupr'a usului sustienutu prin §-lu 8 Art. 44—1868, trebuie se accentuamu, cum ca mai sunt inca tribunale regie in Transilvania, cari respingu actele gatite pentru advocati in alta limba, decatu in cea maghiara. Facuseramu si noi mentiune in acestu diu-ariu despre aceea, ca unui advocatu romanu din Brasiovu i s'a fostu respinsu prin tribunalulu regiu din Sepsu Szt. György o suplica, ce nu erã compuna maghiarésca, cu indrumarea cá se o compuna maghiarésca, si cumca acel'a-si tribunalulu ar' fi respinsu si plansórea de nullitate romana, indreptata in contra primei resolutiuni, totu cu indrumarea, ca advocatulu se compuna si plansórea de nullitate

maghiarésca. Bietulu advocatu acumu ce se faca? Unguresce n'a invetiatu nece odata; in alta limba nu i se primesce plansórea de nullitate. Drepturile partitei trebuie se le apere; se apuca deci si bine reu cum scie, face o plansória de nullitate in limb'a maghiara.

Venindu-ne la mana o copia a acelei nullitati, ei damu locu aicea.

Acést'a nu o facemu dóra din motivulu, ca am voi se batjocurimu limb'a maghiara, nu, cí o facemu din motivulu, cá se aretamu acelu, cari cu forti'a pretendu, cá se scriemu unguresce, ori scimu ori nu scimu, cum potu densii se periclíteze drepturile privatiloru singuru din capriciulu de limba, la care n'au dreptu, nu, nu si éra nu, ca-ce dreptulu de limba e bunu comunu alu tuturoru nationalitatiloru in Ungari'a.

Eta acea plansória de nullitate:

„Tekintetés k. Törvényszék!

Az idei f. e 10-en Aprilis 2317/polg. szám alatt hozott resolutio ellen következendő

Semmiségipanaszt

hozok. A panaszolt resolutio nem törvényes, mert

a) A tekintetes törvényszéknek nem illik egy semmiségi panaszt rejiciálni de csak a legfőbb és ad excelsam curiam mint a semmtűzőszéknek promoválni, nem a k. törvényszék a dolog itelni egy semmiségi panasz altól.

b) A 1868-ik évi XLIV czik. nem lehet úgy fordulni és explicálni hogy valaki akar; mert az articulusba és az a czik által a feleknek a jog fenntartotik az a nyelvben a pereket is iratok beadni in iudicium a nyelvben a mellyetbe tud is akar, ésa t. törvényszék köteles van epen eza nyelvben a választ kiadni.

Roszul értetik a. t. k. Törvényszéknel a fenertintet articulus, mert a citált articulus nem kizár az a nyelv, mely in praeterito gyakorlásba volt — a nemet is a román nyelv nem csak a vasos absolutismusba, a Bach allat, in usu volt, hanem az a mostani organisatio előtt. En és a mas Brassai ügyvéd collega is a folt erőben nemet és román nyelvben scripta a tekintetes volt Háromszéki törvényszéknek promováltak és soha rejiciáltak. En edig mindenkor most is az excelsam curiam et inclytam tabulam regiam a nagyméltóságú ministeriumhoz is actat a nemet vagy a román nyelvben beatam is soha nekem rejiciáltak. Tovab a nagyméltóságos kir. Tabla Praeses, baro Apor ur, mikor it Brassoba volt mint ministerium Commissarius úgy interpretált a törvény, hogy csak a törvenyszeki beli procedura a magyar nyelvben muszái gyakorlani a perfeleknek jus maradvan, sua lingua gyakorlani. Az hiszem hogy a törvény nem máskepen kerí és nem lehet kerni; mit én az oka, hogy az én anya nem magar aszony de oláh volt? Mit én az oka, hogy az absolutismusba nem proponáltak a gymnasium és a akademiakba magyar nyelvet? Látni van, hogy a t. k. törvényszék contra legem agalt, hogy az enyim semisegipanasz nem acceptálni hanem rejiciálni mandalt, és hogy nem van jog engem admonaltani hogy én írjak magyar nyelvbe, ha tudni ha nem tudni, mert törvény sem nem mondja hogy muszái.

Hiszem, van nekem causa sufficiens semisegipanaszt relevalni és kerni, tekintetes törvényszék kegyelmes lenni, ezen panaszt secundum legem processualem ad excelsam Curiam promoválni, a ki

meltototassék a tek. törvényszék resolútióját mondani hogy semmi és parancsolni hogy az enyim kéreésre secundum legem tartozig a tek. törvényszék procedálni.

Végre kérem a nagyságos Curiat, legyen jó nekem engedni ha nem jól irtam magyarul, 's ha törvényt értem én rosszul poenat azért ram nem decretalni, mert most irom elsősőr magyarul, is ha elek jobb tanulni is irni magyarul akarnék.

Brassoba, 23. Aprilis 1872.

N. N.

ügyvéd

nne Puscoiu Todor.

Spunane nóue acum ori cine, ca cei mai multi advocati romani si sasi, cari nu sciu maghiarcesce, déca voru fi siliti cá scriptele procesuali se le faca maghiarcesce; cá la pertractarile protocolarie, unde scriu advocatii cu man'a propria protocoalele, se se folosésca de limb'a maghiara, — pote-voru ei, cu o limba cá cea din plansórea de nullitate de susu, séu póte si mai rea, aপর drepturile partiteloru, cum se cade?! si óre nu voru face ei mai mari incurcaturi judelui cu limb'a maghiara cea reu si fora intielesu scrisa, de catu cu limb'a romana séu germana, (pre cari judele trebuie se le precépa) bene si la intielesu scrise?

A pretende dela advocatii nemaghiari, cá in Transilvani'a se scrie maghiarcesce, pentru cei mai multi din ei, este, decretulu de suspensiune dela advocatia, si totuodata unu decretu pentru partitele romanesci, cá la incredentiarea advocatiloru cu procese, se nu mérga la acelu advocatu in carele au increderea, cí numai la acel'a, carele scie maghiarcesce. Dupa cum suntemu informati, curtea de cassatiune, in urm'a plansorei de nullitate de susu, a nullificatu acelea resolútiuni ale tribunalului, care respinsera actele nemaghiare. (va urmá).

Starea cea misera a unoru comune in tíera etc.

e) Agricultura si economia.

Poporul nostru este unu poporu eminentemente agricolu si in tóte acestea agronomi'a si economi'a lui sunt in starea cea mai primitiva. Fora a intrá in meritulu cestiunii, ca-ci nu sunt specialu, voi radica cateva cestiuni, pe care ni le potu resoluva cu mai mare succesu, ómenii competinti.

Prin inmultirea populatiunii mosiile se impartu in partiele totu mai mici. Reulu acest'a óre nu s'ar' poté recompensa prin inmultirea soiuriloru de semenaturi si prin o cultura rationale?

Horticultur'a e aprópe neglesa de totu. In unele sate nu essista gradini, éra in altele pomari'a se afla in acel'asi stadiu, in care se aflá acum dóue sute de ani, Inmultirea soiuriloru de póme si nobilarea celoru essistinti n'ar' fi unu nou resursu de castigu pentru omulu seracu?

Satele romanesci sunt peste totu lipsite de legumarii, in catu tieranii sunt siliti a cumpara si cele mai necesarie. Ne am ganditu vr'o data seriosu la acésta si ce mesuri s'au luat?

Florarie, care in parte mare contribue la formarea gustului esteticu, nu face, decatu ti amaresce sufletulu cu reminiscenti'a timpului de sclavia. Jale, isma, petrusiu, calaperu, éta florile, ce le intalnesci mai desu.

Economia de vite, forméza celu mai puternicu articulu in viati'a tieranului. In tóte partile au strabatutu soiurile mai bune de vite, numai noi am remasu in starea primitiva séu am degeneratu. Carii au devenitu mátie ¹⁾. Porcii cei rosii nu ne mai parasescu, cá se lase loculu la alte soiuri mai bune. ect. —

Este principiu recunoscutu, ca vitele frumóse storcu simpatia ómeniloru; éra cele uráte antipatia.

¹⁾ Pentru ce nu staruimu si noi pe langa guvern, cá se tramita si prin sate romanesci armasari cum face prin cele sasesci si unguresci.

De a cí vine maltratarea viteloru, care contribue multu la selbatacia.

N'ar' fi lucru umanu, déca am cautá se impedecamu si acestu flagelu?

Se staruimu déru cá scól'a de agronomia proiectata se se infintieze catu mai curendu si se deschida cursuri gratuite pentru invetiatori, cari se transplanteze cu o óra mai inainte principiile economice in comune.

d) Venituri comunale.

Aruncurile comunali, cum am disu storcu si ultim'a pará, ce ar' poté-o economisá plugariulu. Cá se nu i-o smulgemu si acésta, si cá se inceteze abusurile impreunate cu repartitiunile si essecutiunile loru este necessariu a se créa in totu loculu venituri comunali. Fora multa bataia de capu se gasescu atari medilóce in tóte comunele. Cá se nu lasu multu de ganditu voiú specificá catev'a.

Cá banii incasati din diferite pedepse, se nu se bea, si se nu intre in buzunarie straine, se se fortieze autoritatile respective a da socotéla despre densii in intervale scurte inaintea obscei. Arendile comunali se se licitéze numai dupa ce s'a facutu publicitate, catu se póte de intinsa chiaru si prin comunele vecine. Se nu se mai dé dupa spreneceana, si relasarile nedrepte se inceteze.

Multe comune au paduri intinse, care se pradéza fora nici o sistema. Din acestea cu renduéla buna s'ar' poté vinde in totu anulu o suma de stangini in folosulu Comunei, (nu cu unu fiorinu stanginulu). Mosiile comunale . . .

Cu lupte si staruintia in multe comune s'ar' poté castig'a regaliile etc.

In fine controla sanitósa si nimicu de doritu.

e) Tacsarea beuturiloru spirituóse.

Cá se stirpimu o deprindere rea, o distractia immoralé trebuie se o inlocuimu cu alta, ca-ce atatu in lumea materiale, catu si morale golu nu remane. Se formulamu dér' distractii pentru poporu prin care se la desbaramu dela carciuma. Corporatiuni, care insile si ar' taxa pe membri cu portari necuviintiose, n'ar' contribuí pucinu. Órele libere ocupate prin instruire si jocuri ar' stirpi pofta de betia. Instructiunea ar' formá spiritulu si ar' desvatiá pe ómeni de a iscalí acte prin care se osindescu ei insisi; éra jocurile ar' desvoltá musculatur'a si ar' propaga sanitatea ²⁾. Candu am poté intórce si pe cei in versta la conversatiuni serióse, ar' fi un'a din acuisitiunile cele mai mari ³⁾.

Cá se nu ne combata cu succesu evreii si alti carcimari ar' trebui se-i deprindemu a observa esactu statutele regulative despre carcime. Se nu tína deschisu pe candu preotulu inaltia vocea catra ceriu din fundulu altariului, nice se nu suferé ómeni beti in dugheana. Catu folosu n'am aduce poporului déca am poté isbutí, cá in dile de lucru se fia carcimele inchise pentru óspeti? Atunci ar' fi silitu fia-care se-si bea pacharulu de rachiú impreuna cu famili'a. S'ar' impedeca sume de escesse, ca-ce femeea are multa influentia asup'r'a barbatului. Barbatulu insusi lipsitu de companioni s'ar' multiumi cu pucinu.

f) Industria.

Este unu adevéru istoricu, ca in imperii capitalele dau tonulu; éra in dstricté orasiéle. Cine posedé orasiéle, posedé tíer'a. Ori catu s'ar' abate cinev'a a demustrá contrariulu, fapt'a remane. Ne trebuescu orasie. Mediele de acuisitiune sunt industria si comerciulu. Crearea acestui'a sta mai pucinu in manile nóstre, fiinduca ne lipsescu capitalele; crearea industriei cere numai buna-vointia. Oper'a e mare si rezultatele tardii. La lucru si

²⁾ Lupta, petreculu si alte jocuri gimnastice, ce erau mai inainte, au disparutu. Reinvierea acestor'a si crearea altor'a, ar' avé de efectu reinvierea curagiului si a sanitatii. Statute regulate si aplicarea acestor'a in timpululu celu mai scurtu n'ar' lasa nimicu de doritu. — Invetiatorii si notarii ar' poté contribuí multu, déca ar' voi.

³⁾ Preotii i ar' poté intretiené spunendule din istorii, despre economia, despre afacerile comunale etc.

in cateva decenie, care sunt dile in viati'a poporiloru, resultatulu va fi in man'a nóstra. De s'ar' fi inceputu acésta opera de multu, acum am avé-o gat'a.

Copii talentati se-i scótemu din bratiele seraciei si miserii si se-i transplantamu in orasie. Se-i crescemu sub ochii nostri impreuna cu mestesiungulu si vomu avé intr'insii ómeni solidi si independinti. Acesti'a voru formá class'a atrei'a, pentru cari natiunile mari au versatu sudori de sange.

g) Credite.

Creditulu e sufletulu timpului, in care traimu. Cine n'are creditu se ruinéza. Lips'a de credite produce usurari. Cametele colosale despóia. Resultatele despoierii sunt aservirea omului. Acésta rana se vindeca prin deschiderea de credite. Rutenii, cari au suferitu mai multu decatu toti de usurarii evrei, au creatu fonduri de imprumutu in tóte comunele contribuindu fiacare cu bani séu bucate. Din capitalulu adunatu se imprumuta acum cu interese fórte reduse. In Romani'a sub domni'a principelui Cusa inca se formasera aseminea fonduri, inse candu au inceputu a -si da ród'a au disparutu sub diferite forme. Cá se nu patimu si noi aseminea trebuie se luamu din capu tóte mesurile de o sigurare.

Se potu deschide credite si in orasiu, inse se luamu precautiuni, cá multele formalitati se nu aduca spese care impreuna cu interesele se intréca capitalulu, cum se intempla acum cate odata cu imprumuturile din fondulu orfanalu.

h) Ingrigirea de prolet'ari.

Inmultirea populatiunii si alte cause crescú numerulu celoru lipsiti de avere. Natiunile mari cum sunt germanii au luat mesuri de timpuriu. S'au formatu societati, cari dispunu de fortie imense si duc pe acesti ómeni in colonii. La noi, gratia ceriului, pona acum abia s'au aratatu simptome pe ici, colea. Desi pericolulu nu e inca amenintatoriu, cu tóte acestea e bene se ne gandumu, de pe acum.

Sunt cati-va ani decandu o suma de cateva sute de vagabundi au fostu adusi cu escorta peste frontiera. Cei mai multi erau din tíer'a Oltului? Unu actu, ce -ti stórcé lacrimi, dér' justificatu, ca-ci nice unu statu nu voiesce, se aiba astufeliu de óspeti suparatiosi. Cá se nu se mai repetiésca asemenea mesuri politienesce, si cá se nu cademu nimerui spre greutate, n'ar' fi bine, se-i colonisamu cu ronuéla buna? Statulu romanu si proprietarii mari, cari au trebuintia de bracie pentru cultur'a pamentului, n'ar' fi dispusi a forma dintr'insii sate nóue?

Eu credu, ca n'ar' poté inspirá nimerui temeri, candu s'ar' colonisa gurile Dunarii cu romani, in locu de nemti. Acésta nu e unu lucru nou, ca-ci istori'a probéza, ca in toti timpii s'a premanitu populatiunea dela noi la ei si mai raru vice versa. Comune, cá Cuculata, Comana etc. si tragu originea din Rumania. Persianari, Tohani etc. (sate acestea asiediate la pólele ostice ale Carpatiloru) sunt colonii tramise de Persianii si Tohanii din Ardélu.

Cá se nu mi se atribue din o parte séu din alta tedintie straine, terminu cu intrebarea: Cum e mai bene, cá acesti nenorociti se devie servi si vagabundi prin orasie séu asiediatu cu casa, cu mésa se cultive pamentulu?

i) Alte recepte.

Mintea sanetósa si buna-vointia ne mai pune la dispositia si alte arme. Candu proprietariulu amendeza pe omulu seracu cu 5 fl. de vita, o dosa de paragrafi l'ar' cura usioru de acésta pofta.

Candu Romanulu -si pune in riscu tóta averea pentru cá se castige cu processu nesiguru o bucata de pamentu, o consultare sanetósa l'ar' face se intieléga, ca o pace strimba, e mai buna decatu o judecata drépta ⁴⁾. etc. etc. etc.

⁴⁾ Preotii si invetiatorii ar' poté practica cu acesta ocasiune maxima Mantuitoriulu: Pace intre ómeni.

k) Concluziune.

Am disu din capulu locului, ca pentru vinderea reului se ceru agajate poteri multe si mari. In consecuintia propunu infiintarea unui clubu cu centrulu 5) d. e. in Fagarasiu si cu radiile estinse in toate comunele. 6) Facu apelu la toti barbati de bine se iea caus'a in seriosu, se intre in acestu clubu si dupa potintia se contribuesca la realizarea acestoru principie.

Aci este adeverata politica in impregiurările sub care vecuimu. Vomu regenera poporul, salvam natiunea. Acésta intinerita se va radica cá unu singuru omu in momentul decisivu si -si va eluptá cu succesu drepturile, ce-i competu dupa ecuitate.

Candu poporul va simti mana buna-voitóre a Romanului, nu va mai produce spectacule scandaloase, cá cele cu stéguri si pene rosii. Elu va fi mandru, ca a produsu fii buni, si fii mandri, ca au avutu asemenea parinte. Eremiadele voru incetá. Cine voiesce, se me consóle, urmeze-mi!

Am disu

Ionu C. Tacitu
professoru.

Unu echu la articulu: „Passivitatea in Districtulu Fagarasiului.“

In Nr. 65 alu acestei pretiuite foie se incerca orecine 1) a mistificá desvoltarea si starea passivitatii in districtulu Fagarasiului, inse nu-lu ajuta argumentele, ca-ce ele nu-su nice verdi nice uscate.

Dér abstragundu de la acésta impregiurare, lucrulu in sene, respective passivitatea nostra, inca nu a ajunsu, nece batar la un'a trépta de executare cá se poti invinovati seau chiaru condamná pre cinevasi dintier'a Oltului, facia de conclusulu adunantiei romaniloru din 29 iuliu a. c., — afara de Dlu Stanciu, a carui colóre, pan' acum nu am potutu-o cunosce deorace nu a participatu nice bataru la o adunare districtuale; apoi incatu se referesce la cortesirile sale pentru c. Teleki, cu ajutoriulu lui Ddieu, nu numai ca au facutu unu fiasco grandiosu 2) dér Dsa din acestu incidente si-a perdutu si cea pucina reputatiune — se nu dicemu incredere — ce a avutu-o pan' acum inaintea inteligintiei de aici 3).

Ei, precum se amenti, desi nu a ajunsu passivitatea in districtulu Fagarasiului la stadiulu de realizare, — totusi unu patimasu, ale caruia ghiare i- se vedu din sacu, cutéza pre lunga afirmatiuni ne probate, a fesá pre ampoiatiu districtuali pana la insielatiuni tendentióse, incatu in urma ii face de tradatorii causei districtului memoratu.

Era noi la toate aceste dechiaramu modestu si categoricu, ca: asertiunile dlui articulante sunt numai neadeveruri, ergo mintiuni grose pan' atunci panacandu nu-si le va proba cu date positive; silu rogamu a descoperi cu numele pre ampoiatiu cei slabi de angeru. Totuodata credemu, ca insultarea nefundata a dlui articulante este netto efluxulu machnerei sale, ca-ce nu a isbutitu activitatea in districtulu Fagarasiului, unde si a facutu si dinsulu socota 4) aspirandu a fi alesn de deputatu la Buda — Pesta. — Indesiertu cá „Xlles ift hin“.

Baia de Crislu, 19 Augustu 1872.

In vederea apelului ce este publicatu in acésta foia natiunale, cu inima sangeranda trebue se-si revóce in memoria, fie-care romanu adeveratu calamitatile natiunei romane, provocate de domnii stepanitori! Éta caus'a omogena si asemenea celei de la Tofalau! ha — nu! este multu mai grozava, potemu dice nimicitoria lovitur'a ce actualulu guvern maghiaru sistematicesce da natiunei romane preste totu, — ca-ci la Tofalau au fostu lovite vre-o 20—30 familie romane, ér aci, spre rusinea seclului si spre degradarea ómenimei, brutalismulu si ferocitatea a ajunsu la culme, a ajunsu sublimulu seu, déca si acést'a pôte avé sublimu, a ajunsu a

5) In toate capitalele districteloru scauneloru si comitateloru.

6) N'ar' strica déca acésta mesura s'ar estinde asupra tierii intregi. R.

1) Lu — cam cunoscemu pre voce.

2) Si — a vediutu visulu cu ochii.

3) Ddieu nu dá cu bát'a.

4) Inse fara birtasiu.

sugrumá instructiunea publica, pe carea n'a ajutat' o nici cu unu denariu, ci pururia i-a opusu toate pedecelile contrarie desvoltarii sale, — guvernulu maghiaru prin acésta fapta a lovit instructiunea publica romanésca, nutrita cu sudórea crunta a poporului romanu din districtulu Zarandu, pe care degia cá si pe cele lalte popóra l'a dusu la sép'a de lemnu. Blamu, rusine si batjocura unui asemenea guvern! Fia cá acést'a sé-i remana ultim'a insulta ce a aruncat' o in faci'a romanimei! — In chipuiti-ve pentru Ddieu! sé sugrume invetiamentulu si instructiunea publica. Se mai pôte scandalu cá acés'ta? Dér mai elocinti sunt faptele si cifrele. In 18 l. cr representanti'a gimnasiului romanu din Bradu a tienutu siedintia pentru staverirea bugetului pe anulu venitoriu scolasticu si pentru resolvirea altoru agende importante. Cu acésta ocaziune, presedintele a adusu la conosciint'a reprezentantiei unu casu tristu care a implutu de suparare si ingrigrare nu numai inimele membriloru, ci ale tuturor romaniloru de bine si de anima. Este conosciutu ca poporul acestui districtu, cu anima si simtieminte romanesci pe lenga tota seraci'a sa, — inca in anulu 1862 a donatu imprumutulu de statu natiunale din 1854 pentru infiintarea unui gimnasiu romanu in Bradu, convinsu fiindu ca numai prin educatiune si cultura 'si pôte sustiené natiunalitatea atátu de atacata. Desi din partea guvernului, dejá de la inceputu, adeca de la 1862, candu s'a planuitu infiintarea gimnasiului, s'au pusu atatea pedece cate nu mai s'au potutu pentru a impededá realizarea ideii, si asiá pentru a impededá cultur'a 'si indorirea acestui poporu romanu, — conducutorii poporului prin tactic'a si ostenéla loru estraordinaria au devinsu toate pedecelile si in anulu 1869 a infiintiatu gimnasiulu. Tóta averea gimnasiului este mosi'a Mihaleni, care cu privire la anii acesti rei, nu aduce mai multu de catu cam 1000 fl. si percentele dupa 61,000 fl. in obligatiuni de statu ce le daruise comunele pentru fondu, dér cari percente — afara ca erau calculate in mon. conv. cu unificarea obligatiuniloru in v. a. si in pretiu redusu de 58.000 fl. nu facu mai multu de catu pe 2.444 fl. pe anu; asiá dara totu venitulu anualu alu gimnasiului este cam 3.444 fl. v. a. Cu acesta suma s'a tienutu gimnasiulu din Bradu pana astadi, constandu numai din 4 clase si avendu edificulu seu propriu pentru scóla. Deputatii acestui districtu in diet'a tieriei au facutu propunere si au rogatu cas'a reprezentantiloru pentru unu ajutoriu, celu pucinu de 4000 fl. pe anu; — acésta rogare a reptit' o si reprezentanti'a catra guvernulu si precum deputatii asia si ea, reprezentanti'a, a constatatu cu date si documente ca gimnasiulu romanu din Bradu n'are mai multu venitulu anualu, ér unu gimnasiu a-lu sustiené cu acésta suma este imposibilu; cu toate acestea, precum guvernulu asia si majoritatea dietei a respinsu propunerea si rogarea deputatiloru si a reprezentantiei, — dar reprezentanti'a si intieleginti'a romana din acestu comitatn pentru acés'ta n'a desperatu ci cu mari sacrificia si abnegare de sine, in mani'a domniloru de la potere a sustienutu gimnasiulu.

Pre la inceputulu anului presente inse preceptoratulu regiu din Halmagiu, a tramisu reprezentantiei o provocatiune de solvire ca pana in 30 de dile se platésca 4.242 fl. pentru ca obligatiunile donate de poporu s'au transcrisu pe fondulu gimnasiului, adeca tacs'a de transcriere si timbru, cá competentia erariale. In contra acestei decisiuni, reprezentanti'a a recursu la directiunea finantiale din Aradu' de unde inse a recursu representanti'a la ministeriulu de finantie fiendu in credintia tare, ca guvernulu va luá in considerare starea nefavorabile materiale a fondului gimnasialu, si déca din bugetulu statului, in care romanii contribue atate milione, nici unu ajutoriu anualu de 4000 fl. nu voiesce a dá celu pucinu pentru unu scopu santu si pentru cultur'a poporului romanu, — va iertá acésta suma; dar reprezentanti'a s'a insielatu amaru in speranti'a sa, ca-ci in dilele trecute se tramise reprezentantiei prin preceptoratulu regiu din Baia de Crislu decisiulu ministeriului, prin care is impune ca sum'a sus atinsa de 4242 fl. pana in 30 dile se o platésca, ca-ci la din contra, se va detrage din percentele obligatiuniloru de statu, cari se platescu in doue rate prin preceptoratulu regiu din Baia din Crislu. Luandu in considerare cele mai susu insirate, ca adeca gimnasiulu si pana acum cu cele 2.444 fl. cari le primesce de la preceptoratu in percentele obligatiuniloru de statu, numai cu mare necasu si greutate s'a potutu sustiené, si pe tota dí'a a fostu si este amenintiatu cu inchiderea si a celorlu 4 clase din lips'a midilóceloru de intretinere, — vi poteti intipuí, on. cetitori cu sufletu

si anima romana, suprinderea deprimetória si amaritiunea ce a cuprinsu pe membrii reprezentantiei intielegundu acésta ordinatiune a masterului guvernulu maghiaru.

Dupa ce toti cei de facia de locu au priceputu intentiunea acestei ordinatiuni ministeriale, care nu este inchiderea prorvisoria ci nimicirea totale a gimnasiului, acestui unicu focariu de cultura mangaere sufletésca pentru romanii din acestu districtu — dicu, dupace toti cei de facia au cunoscutu tendinti'a periculósa a ordinatiunei, unu tempu au statu uimiti, cá omulu pe care pe neasteptate ilu ajunge unu periclu de mórté. In acésta tacere, unulu din membrii luandu cuventulu, a facutu propunerea pentru a apelá la toti romanii, cá fiacare dupa potintia se contribue pentru a poté suplini sum'a pretinsa de ministeriulu maghiaru si prin acés'ta a scapá de perire uniculu gimnasiu romanu din acestu districtu care propunere s'a si primitu fora discusiune, cu unanimitate.

In adeveru, este unu lucru tristu, forte tristu ca pre candu domnii de la potere, din bugetulu statului unde noi romanii platimu pe totu anulu cu milionele, pe teatrulu maghiaru si alte institute eschisivu maghiare cheltuescu maghiarii multe sute de mii, pe bulevarduri si pe alte lucruri de lucsu, menite pentru desfatarile desburdatiloru si aristocratiloru maghiari; cheltuescu si risipescu milione, pentru corumperea poporului numai pentru cá se se sustiena la carma; cu unu cuventu, pre candu stepanirea, spre scopuri separatistice si chiar spre daun'a salutei comune publice cheltuescu, cu milionele din sudórea poporului, — pentru cultur'a poporului romanu nu numai ca nu da nici unu cruceriu, ci ea insasi lucra intr'acolo, ca unde bietii romani cu sudórea loru au infiintiatu vre-o scóla, si aceea se se nimicésca!! dér n'avemu ce face fora a fi cu rabdare si a pune sperantia in bunulu Ddieu, uniculu de la care asteptamu dreptate si pedepsirea pecatului. Dabit Deus hisquoque finem!

Dar — foradelegile, nedreptatile si apesarile ce se facu romaniloru din partea guvernului maghiaru, sunt tuturor romaniloru atátu de bine cunoscutu in cátu despre acestea a scrie mai pe largu, afu cu totul de superflu; in locu de acestea pe cari toti cei cu inima, cu simtiu si cu caracteru romanu amaru le simtimu: me adresezu catra toti romanii si a nume catra capii bisericesci, pré santiile loru metropolitii si episcopii, catra consistoria, catra preoti si epitropii bisericeloru si deosebi catra femeile romane din cóce si din colo de Carpati, si-ii rogu cu tota stim'a, ca dupa cetirea apelului reprezentantiei gimnasiului din Bradu indreptatu catra toti romanii, toti dupa potintia se ajute reprezentantiei pentru a poté scapá gimnasiulu — de mórté, la carea este condamnatu déca nu va poté platí cele 4242 fl. pretinse de ministeriulu maghiaru, carele prin acésta pretensiune vre sé stinga lumin'a ce in mani'a inamiciloru nostri a inceputu a lumina acestu districtu puru romanu si pe romanii din giuru, cari seculi au fostu tienuti in intunerecu de inimicii natiunei nóstre pentru cá astfelu sese póta ingrasia din sudórea bietiloru romani!

Sumele incurse sunt a se tramite, dupa cum se vede in apelu, domnului Georgiu Secula, advocatu cá epitropulu fondului gimnasialu in Baia de Crislu, ori la Redactorii foiloru natiunale, cari fara indoiéla vor avé bunatate a le primí si a le inaintá sus numitului epitropu.

In sperantia ca toti romanii precum cei din cóce asia si fratii cei de din colo de Carpati, conosciundu periculu ce amenintia acestu gimnasiu romanu, nu vor pregetá, a concurge fie-care dupa potintia si vor depune denariulu loru pe altariulu culturei natiunale, si asiá in scurtu timpu platindu pretensiunea ministeriului maghiaru din ajutoréle benevóle ale romaniloru, se potemu esclamá din anima:

Se traiesca mantuitorii gimnasiului romanu din Bradu, — ér inimicii nostri se se convinga, ca romanii pentru inffiorirea natiunei si cultur'a poporului sunt totu de un'a gatá a-si sacrificia si cruceriulu din urma.

Romani din patru anghiuri! veniti a salva onórea si a sustiené lumin'a natiunala, pe carea intunereculu vre s'o cuprinda, pe carea vre s'a stinga unu masteru guvernulu, unu guvernulu fora frico de judecat'a istoriei culturale.

Éra voi domniloru stepanitori, cari atátu de bine sciti a nimici totu ce tinde la cultura, prosperare si instructiune, poteti fi mandri, ca ati isbutitu a mai infige unu pumnalu in anima'a natiunei romane, — cu o maiestria pentru carea si consiliarii Imperiului Sóreli ve va invidia!

Deschideti-ve animile, romanilor, bestrani, barbati, juni, teneri, si ajutati si mentuti pre maic'a natiune, persecutata si lovita de despotii lumei!

Sigismundu Borlea m. p.
protonotariulu si deputatulu
comitatului Zarandu.

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresti 24 aug. Societatea academica romana -si continua lucrarile pana la finea lui Aug. — Guberniulu a provocatu prefecturele se de pasporte la jidanii ce voru a trece in America. Choler'a se cam latiesce, inse nu cu mare furia.

Min. Costaforu e autorisatu a tracta pentru in copciarea calei ferate cu Austro-Ungari'a. Tempu frumosu, cereale destule, vinu bunu, er' papusioiu berechetu se speréza.

— Petersburg, 31 Augustu. — Diariulu „Invalidulu rusu“ publica discursulu tiarului, tienutu la 25 Augustu catre represintantii Cosaciloru de la Donu. Tiarulu dice ca in acestu momentu nu existe nici unu periclu pentru linistea tieiei, „Cá s'asacuru si mai multu pacea — a adausu imperatorele — facu ua caletoria in strainetate. Se speramu c'acésta caletoria nu va remané fara rezultatu pentru Rusia.“ Congressulu de statistica s'a 'nchisu.

— Madrid, 1 Septembrie. — Resultatulu completu alu alegeriloru pentru Cortesi este celu urmatoriu: 294 radicali, 76 republicani, 14 alfonsisti si 9 conservatori dinastici.

— Belgrad, 1 Septembrie. — Presiedintele tribunalelui din acestu orasiu, Marco Lazarevici, e numitu ministru de interne. „R.“

Varietati.

— Prea Santi'a Sea P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovici petrece de trei dile in mijloculu nostru.

Prea Santi'a Sea P. Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu a sositu Marti diminéti'a in mijloculu nostru.

Scopulu venirei amenduroru Preasantiloru PP. Episcopi este dupa cum suntemu informati tienerea sinodului episcopescu si a consistoriului apelatoriale. „T. R.“

— Marti 15/27 Augustu a. c. in sal'a redutei aici dede prim'a representatiune d. I. D. Ionescu cu trup'a sa.

Program'a pieseloru prenuntiate facu de sal'a teatrului erá mai plina cá alta data. — D. Ionescu satisfacú pe deplinu asteptarile. In „Cocon'a Chiritia“ Cantioneta comica cu cantece, ne reproduce pe cocón'a bestrana cu multa dibacia, er' in „Tieranulu de munte cantioneta nationala“ D. Ionescu sciú se reproducea minunatu entusiasmulu si peste totu caracterulu celu nobilu alu poporului romanu. In pies'a „Doi ochi am iubitu, Romantia de Dr. Ventura“, I. D. Ionescu ne arata, ca posede unu finu simtiu musicalu si o voce melodiosá si puternica. Succesulu fu eclatantu cá alu unui artistu poporalu de mare sperantia. —

Sambat'a trecuta d. Ionescu -si esecuta program'a totu cu multumirea publicului, cantionete vodevile si comedie, cum „Kaliken-bergu“, „Ciobanulu la oi“ „Pandurulu cersitoriu“ si „Herscu Boccegiu“. In 3 Sept. „Adio la Brasiovu! imnu nationale de Vulpescu, musica de Flechtenmacher si alte 4 bucati, inca aflara placere si d. Ionescu fu intempinatu cu semne de aplause, buchete, si cununi de flori pelunga suveniru, cá respunsu la adio.

Sambata in 7 Sept. ad. adi séra, va mai produce d. Ionescu in folosulu Stipendistiloru romani din locu vro 4 piese „Barbu lautariu“ O chirios gaitanis“, „Ampliatulu coosu din postu“ „Soldanu vitézu“, cari, credemu, ca voru fi cercetate pe intrepute de on. publicu in favóra fondului publicu.

Dupa acésta representatiune, d. Ionescu are de cugetu a face un'a calatoria prin partile locuite de Romani din Austri'a-Ungari'a, pana si la Marmati'a, si déca va presenta poporului piese si cantece animatórie la virtuti, la munca, la eroismu nationale si la concordia mai cu deosebire la iubire de cultura, de meserii, de arte si industria, la reuniuni spre a se smulge din miserie cu poteri unice la intreprinderi, va fi bineprimitu si salutat si de viitorime, cá unu maestru nunumai intru misiunea de a nobilá gustulu si delectá spiritulu, ci si in solidarea caractereloru, ce se astépta dela asemene misiune. —

— (Din „Istori'a critica a Romaniloru“) de dlu B. P. Hasdeu, fasciór'a II, editiune de lucsu, dice cóle de tipariu in dóue colonne pretiulu 3 fl. Acésta fascióra va cuprinde: marc'a dinastica a Munteniei, — muntenii in baladele poporale serbe si bulgare, — rolulu comercialu alu Munteniei in epopei'a germana Niebelungenlied, — Arabi'a si Négr'a, numele poeticu alu Munteniei in evulu mediu, — Cara-iflacu si Cara-Bogdanu, — Maurovlachii, — adevेरulu istoricu in descalecarea lui Negru-voda la Campu-lungu, — Negruvoda si Romulu, — Radu-Negru si cronicariulu Greceanu, — Originile monastiriloru Tisména, Cotména, Cozia, Campu-lungu etc. — Geneologi'a Besarabiloru de la 1300 pana la 1400, — Istori'a santului Nicodemu, — Istori'a si fantanele islandese din secolulu XII, — Olteni'a in Constantinu Porfirogenetu, — rolulu romanescu alu marei negre — actiunea naturei a supra omului in Muntenia etc.

— (Congressulu internationale statistescu) conchiamatu in St. Petropole si-a deschisu siedintele sale la 22. a. l. c. Presiedintele Semenow a salutat pre representantii coadunati din tóte partile lumei. La acestu congressu Ungari'a a fostu representata prin urmatorii J. J. Beer oficiante cancelariu, Ales. Havas, consilieriu la ministeriulu de interne. Carolu Keleti, siefulu sectiunei statistice, Joane Hunfalvy Joane Pompery, membrii academiei maghiare; una professoru din Zagrabi'a; Ales. Konek, prof, la universitate si Josifu Kórosi.

— (Una intemplané ne mai audita.) Jurnalulu „Tageblatt“ comunica urmatórea intemplané: „Sunt patru-spre-diece dile ca feme'a unui lucratoriu a nascutu unu baetu. A unu-spre-diecea di dupa nascere totu acea'si femea, care de multu parasise patulu lehusiei, mai nascu unu alu duoilea copilu, in timpulu candu se ocupa cu afacerile gospodariei. Intemplanéa veni asia pe neasceptate, incatu nu se potu dá indata ajutoriulu necesariu, si precum se dice acésta a fostu si caus'a cá femea a muritu carendu apoi. Alu duoilea copilu este inse si acum sanetosu cá si celu nascutu cu unu-spre-diece dile inainte. „P.“

Mai nou. Opositiunea din dieta din caus'a coruptiuniloru la alegeri vre se parasésca in corpore diet'a, pana candu nu se va face alegere cu tóta libertatea. In partit'a de reforme Fridericu Podmaniczky e alesu de presied., cont. Juliu Csáky notariu, Juliu Károly e sufletulu partitei, care cu clerulu va lua atitudine, pana acum va avé numai vr'o 25 deputati. Sassi facu clubu deosebitu. Romanii din Ungari'a ar' trebui se constitue clubu nationale romanu deosebitu de tóte cluburile si se protesteze la or-ce mesuri s'ar' aduce in contra intereseloru natiunii romane. Avemu lipsa cu totii de acésta; ori se nu calce nici unu romanu in dieta, cá se nu fimu martori si candu s'ar' legiuí condemnarile natiunii si apoi fora protestu. Ore n'ar' fi mai bine cu o pétra de móra in dunare, de catu cu „igen“ la asuprirea nationale? —

Min. Pauler e numitu min. de justitia si Trefortu min. de instructiune. Judele curiei Georgiu Mailath (romanu de vitia) e presied., si c. Ioan Cziraky vicepresied. la cas'a de susu, la cas'a de diosu va fi Bittó presied. ca e recomendatu de Deak in Clubu.

Adunarea in Berlinu se va ocupa cu republica, internationalea si cu catolicismulu séu caus'a romana fora indoéla, sanctionandu trialliantia asuprale. —

Nr. 331—1872

1—3

Escriere de concursu.

Organisanduse cu inceputulu 1. Octobru 1872 scólele triviali din Monoru si Borgo Prundu, — in tienutulu districtulu Nasaudu — in scóle normale de patru clase cu 4 invetiatori, si cu limb'a de invetiamentu romana, acum de ocamdata suntu a se ocupá la fiacare dein acéste 2 scoli daua statiuni de invetiatori, pentru care se escrie concursu pe 25 Septembrie 1872 stilulu novu.

Salariulu annuale pentru unu atare postu de invetiatoriu este de 500 fl. v. a. fara alte accidentie. —

Doritorii de a ocupa unu atare postu in cérerile loru, indreptate catra administratiunea fonduriloru scolare din Nasaudu, au a documenta cu testimonii legali:

1. Cumca suntu romani si sciú perfectu limb'a romana, care e limb'a propunerei, apoi céle 2 limbi ale patriei, séu celu pucinu cea germana,

2. cumca au avutu si au o portare morale si politica nepatata,

3. cumca suntu deplinu cualificati pentru invetiatori normali, si cei, cari pana acumu ar fi sierbitu cu succesu bunu in districtulu Nasaudului séu la veruna scóla normale dein alte locuri se voru preferi.

Suscéperea aceloru invetiatori va fi pentru primii 3 ani — cá ani de proba — numai provisoria, éar dupa acei trei ani, cari se voru aflá ca au coresponsu, vor fi denumiti definitivu cu dreptu de pensiuni.

Dein siedinti'a Comisiunei administratore de fond. scolare tiennta in Nasaudu in 30 Augustu 1872.

Presiedintele Secretariulu
Gregoriu Moisi Stef. Timoc.
vicariu eppescu forranéu.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postulu vacantu de invetiatoriu gr. c. dein Magura Districtulu Nasaudului se escrie concursu pana in 15 Septembrie st. n.

Emolumentele sunt urmatoriale: 150 fl. leafa, 6 orgie de lemne si cortelu liberu. Doritorii de a ocupá acésta statiune au a atestá: a) moralitatea, b) studiale facute si absoevirea preparandiei, c) aplicatiunea de pana acum. Celi ce voru fi sierbitu cá invetiatori cu succesu bunu voru fi preferiti.

Presidiulu comisiunei scolastece.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scóla elementaria de confesiunea gr. cath. din Mititeiu districtulu Nasaudului cerculu scolastecu alu Zagrei cu limb'a de invetiamentu romana, se deschide concursu pona la 15 Octobru 1872.

Cu acestu postu e Impreunatu unu salariu annuale de 120 fl. v. a., afora de acésta cortelu naturale cu gradina pentru legume, si 6 orgii de lemne.

Competitorii au de a se adresá cu petitiunile timbrate si provédite cu testimoniulu de preparandia si moralitate catra comisiunea scolastece de confesiunea gr. cath.

Din siedinti'a comisiunei scolastece de confesiunea gr. cath.

Mititeiu in 4 Augustu 1872.

Basiliu Sioldea,
paroch cá presiedinte.

N-ru 387.

2—2

Concursu.

La stipendiulu de 600 fl. v. a., votatu de representantii'a generale a fostiloru granitieri din regimentulu romanu I.„pentru absolvirea unui institutu pedagogicu mai inaltu, si carele prin repausarea stipendistulu Valeriu Ardeleanu devení vacantu, se escrie concursu pana la 20 Septembrie a. c. stilulu novu. Concurentii voru avé se dovedésca 1. cu testimoniulu de botezu, ca sunt fii de granitieri din fostulu regimentu romanu I. de granitia, 2. cu testimoniulu de maturitate, ca au absolvitu cu succesu bunu studiale gimnasiale, 3. cu unu testimoniulu dela unu medicu graduatu, ca sunt deplenu sanetosi.

Suplicele, la cari se se mai adauga inca si unu reversu, ca stipendistulu dupa absolvirea studialoru pedagogice va servi cá invetiatoriu la scólele granitiarese din fostulu regimentu romanu I. de granitia, se se adreseze subscribulu Comitetu.

Din siedinti'a Comiteturului administr. de fond. scol. granitiarese din fostulu regimentu romanu I, tienuta la 28 Augustu 1871.

Cursurile

la bursa in 6 Sept. 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 24	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 71	„ „
Augsburg	—	—	107 „ 75	„ „
Londonu	—	—	109 „	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	66 „ 25	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	71 „ 30	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	82 „	„ „
„ „ temesiane	—	—	81 „	„ „
„ „ transilvane	—	—	80 „	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	83 „ 75	„ „
Actiunile bancai	—	—	886 „	„ „
„ creditulu	—	—	341 „ 70	„ „

Redactoru respundietoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.